

Szám: 1Ált/653-3/2023

Beszámoló Alsóörs környezeti állapotáról

Tisztelt Képviselő-testület!

Jelen beszámoló célja, hogy tájékoztatást adjon a települési környezet védelme érdekében tett általános és speciális intézkedésekről, a környezet védelmét szolgáló tevékenységekről, jogszabály által előírt és teljesített kötelezettségekről, valamint a 2023. évben elvégzendő és elvégzett aktuális feladatokról.

Önkormányzatunk helyi környezetvédelemmel kapcsolatos általános feladatai:

A települési környezet védelme érdekében végzett illetve végvégzendő helyi feladatok az alábbiak szerint csoportosíthatók:

- a.) környezet védelmét szolgáló jogszabályok végrehajtása és a hatáskörbe tartozó hatósági feladatok ellátása
- b.) Önkormányzati rendeletek kibocsátása a környezetvédelmi feladatok megoldása érdekében
- c.) Együttműködés a környezetvédelmi feladatokat ellátó egyéb hatóságokkal, szomszédos önkormányzatokkal, társadalmi szervezetekkel
- d.) Környezeti állapot évenkénti elemzése

A környezetvédelemmel kapcsolatos szabályozást alapvetően három jogszabály, a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény, a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény, a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény, a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény és ezeknek a végrehajtási rendeletei teremtik meg.

Környezetvédelemmel kapcsolatos **helyi szabályozás** az alábbi helyi rendeletekre támaszkodik:

- Az épített és természeti környezet helyi védelméről szóló **5/2014.(II.28.) számú önkormányzati rendelete**
- Az elhagyott hulladék felszámolása érdekében tett intézkedésekről szóló [12/2023. \(VII. 6.\) önkormányzati rendelete](#)
- A közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek elmulasztásának jogkövetkezményeiről szóló 7/2020 (VII.17.) önkormányzati rendelete
- A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 46. § (1) bekezdése valamint az 51. § (3) bekezdése alapján a község környezeti állapotáról a környezeti elemek állapotának bemutatásával az alábbi tájékoztatást adom:

1. Közlekedés

A térség és a település legjelentősebb útjai az M7-es autópályával összekötő 71-es főközlekedési út, és a Veszprém- Alsóörs főút. A település közvetlen elérését is ezek biztosítják.

A szomszédos városokkal a következő utak biztosítanak összeköttetést: Balatonalmádival, Balatonfüreddel a 71-es, Veszprémmel a 7219-es főút.

A falu útjai nagy részben a településközi utak aszfaltburkolattal fedettek, a belterületi utak mellett főleg járda vagy zöldsáv található. A tömegközlekedés tekintetében Alsóörs helyzete jónak mondható, busszal, vonattal elérhetőek a szomszédos települések. Az EKF révén nyáron változtak, sűrűsödtek a buszjáratok. A településen két kerékpárút halad át a Balatoni bringakör és az egyre népszerűbb Veszprém – Felsőörs- Alsóörs kerékpárút.

2. Ivóvízhálózat

Alsóörs vízellátását a Dunántúli Regionális Vízmű Zrt. (DRV) Balatoni Üzemigazgatósága szolgáltatja. A DRV Zrt. ellátási területén az ivóvíz 20-30%-a felszíni vízbázisból származik. A Balaton vizét közvetlenül az erre alkalmas vízrétegből termelik ki szivattyúkkal, majd a víztisztító művekben kezelik, hogy minősége megfeleljen az ivóvízzel szemben állított szigorú követelményeknek.

Parti szűrésű vízből és rétegvizekből biztosítják a felhasználóknak az ivóvíz 30-40%-át. A rétegvizek a talaj felszínétől legalább 20 méter mélységben találhatóak, a felszíni szennyeződésektől vízáró rétegekkel védett víztömegek. vízminőségük alapvetően jó, de sokszor vasat és mangánt oldanak ki a kőzetekből. A rétegvizeket kutakkal csapolják meg, ezek mélysége akár több száz méter is lehet. A búvárszivattyúkkal felszínre termelt nyersvizet esetenként gáztalanításnak kell alávetni, majd vas- és mangán talanításnak, bizonyos területeken ammóniamentesítésre van szükség ahhoz, hogy ivóvíz váljon belőle.

Az ivóvíz 40-45%-át nyerik karsztvizekből. A mészkő és a dolomtkőzetek hasadékokkal átjárt rendszerében tárolódó felszín alatti vizet nevezzük karsztvíznek. A karsztvizek rendszerint jó minőségűek, általában csak a keménységük magas, amit a víztartó rétegből kioldott kalcium- és magnéziumionok okoznak.

Mindhárom típusú víznyerőhelyről kitermelt vizet általában fertőtleníteni kell azért, hogy a tisztítása után biztosított jó minőségét az elfogyasztásig megőrizze.

Jelenleg folyik a Balaton északi partjának ivóvíz ellátását javító nagy beruházás tervezése.

Az ivóvíz tárolása és továbbítása a felhasználókhöz:

A megtisztított ivóvizet víztároló medencékben gyűjtik össze, majd gravitációs úton vagy szivattyúk által juttatjuk el a csőhálózaton keresztül a felhasználókhöz.

A megfelelő víznyomást és az egy-egy napon belül is eltérő vízfogyasztáshoz szükséges tartalék-vízmenyiséget víztároló medencék és víztornyok biztosítják. Ezek összes térfogata 249.805 m³, mely a napi átlagos vízfogyasztás mintegy 40%-a. Ez a szakmailag elfogadott normák szerint is igen biztonságos vízellátást tesz lehetővé.

Vízminőség-ellenőrzés:

A DRV Zrt. által szolgáltatott ivóvíz minőségét a társaság saját és az egészségügyi hatóság laboratóriumaiban egymástól függetlenül, folyamatosan ellenőrzik. Évente több százezer vizsgálatot végeznek szakembereik. A mintákat a kutaknál, a tisztítási technológia során, szivattyútelepeken, víztároló medencéknél, az egyes kijelölt hálózati pontokon és a felhasználói csapoknál veszik munkatársaik. Elemzik a vizet fizikai, kémiai, biológiai, mikrobiológiai szempontból.

Amennyiben a vizsgálatok eredménye nem felel meg a szigorú előírásoknak, azonnali intézkedéseket tesznek a probléma kiküszöbölésére. A társaság nagy hangsúlyt helyez azonban már a megelőzésre is, a zavartalan vízellátás biztosítása érdekében.

Vezetékrekonstrukció, karbantartás:

Ahhoz, hogy az ivóvízhálózat megbízhatóan lássa el a feladatát, évente legalább 2%-át kellene felújítani, ami rendkívül nagy anyagi ráfordítást igényel a víziközmű-tulajdonos részéről. A munkálatoknál a legmodernebb technológiákat használják, egy részüknél fel sem kell bontani a felújítandó csővezeték teljes hossza felett az útburkolatot. A vezeték felújításokat a vízellátás és a közlekedés legkisebb akadályozása mellett igyekeznek megoldani. A munkák megkezdése előtt

tájékoztatják az érintett felhasználókat és a gépjárművel közlekedőket a felújítás időtartama alatt várható nehézségekről.

A regionális gerincevezetékre támaszkodva épült ki a vízellátó hálózat a település belterületének minden utcájában. A hálózat nagy része körvezetékes rendszerű, csak néhány utcában üzemel ágvezeték, ami ellátási problémákat okozhat (pangó vizes állapotok kialakulása, illetve csőtörések esetén rossz szakaszolhatási lehetőség kialakulásának valószínűsége nagyobb).

A vezetékes ivóvíz ellátással nem rendelkező lakott ingatlanok számára csak a házi kút áll rendelkezésre, amely az első vízadó rétegből biztosít vízellátást. A kiépített közhálózaton az előírások szerinti tűzcsapok felszerelésre kerültek, így a vezetékes ivóvízzel ellátott körzetben a megfelelő tűzivíz ellátás is biztosított.

3. Szennyvízelvezetés

Alsóörs beépített területén keletkező szennyvizet elválasztott rendszerű szennyvízcsatorna hálózattal gyűjtik össze és vezetik el. A hálózattal összegyűjtött szennyvizet a balatonfűzfői szennyvíztisztító telepre szállítják, ahol megtisztítják. A szennyvíztisztító telep és a csatornahálózat üzemeltetője a Dunántúli Regionális Vízmű Zrt.

A belterületen közcatorna hálózatra a rákötöttség 97 %.

A keletkező szennyvizet a nem csatornázott területeken vagy zárt szennyvíztározókban gyűjtik össze, és onnan szippantó kocsikkal szállítják el, vagy pedig házi víztisztítóknak kezelik. A hegyben sajnos még mindig vannak nem, vagy nem megfelelően zárt szikkasztók, a szikkasztással elvezetett szennyvíz a talajon keresztül közvetve szennyezi a talajvizet, veszélyezteti az ivóvíz bázist és a Balaton vízminőségét. Több fórumon javasoltuk a zártkertek csatorna kiépítésének elindítását, s erre források biztosítását.

4. Csapadékvíz elvezetés, felszíni vízrendezés

A település a Balaton partján helyezkedik el. Alsóörs környezetében 500-600 mm csapadék hullik átlagosan. A település közigazgatási területére eső csapadékvizek a területen vagy elszikkadnak, vagy pedig a területen haladó vízfolyásokba, patakokba, árkokba gravitálnak, ezek végbefogadója a Balaton. A településen áthaladó jelentősebb vízfolyás a séd, amely a település területén torkollik a Balatonba. A jelentős, rövid ideig tartó, de nagyon intenzív esőzések több problémát okoztak. A vízvezetők nem tudták elnyelni a jelentős mennyiségű csapadékot, több pincét is elöntött a víz. A patak rendszeres karbantartásának köszönhetően villámárvíz nem alakult ki.

A közművek közül a legtöbb problémát a csapadékvíz elvezetése okozza. A burkolt felületek arányának utóbbi időkben történt növekedése magán területeken is lényegesen megnövelte az elvezetendő csapadékvíz mennyiségét, a burkoltság miatt lerövidült a víz lefutási ideje, ennek eredményeként nagyobb záporok, gyors olvadás esetén a nyílt árkos vízvezető hálózat nagyobb terhelést kapott, amelyet vízszállító kapacitása nem követett. A túlterhelés különösen a szilárd burkolattal nem rendelkező utcáknál- tartósabb vízállást okozott. A bejelentések alapján folyamatosan beavatkoztunk egyes ingatlanok esetében a zivatarokat követően (TEMÜSZ), így több helyen megoldódott a probléma.

5. Villamos energia

A település villamos energia ellátásának szolgáltatója az EON-ELMŰ Nyrt. Az ellátás bázisai a szolgáltató térségben üzemelő Veszprém- Aszófő 123/23 kV-os al állomásai, amelyek betáplálása az országos 132 kV-os hálózatról biztosított. A 123/23 kV-os al állomásokról induló 23 kV-os szabadvezeték hálózatok táplálják a település fogyasztói transzformátor állomásait.

A település ellátását szolgáló transzformátor állomások oszlopállomások. A fogyasztói transzformátor állomásokról táplált kifeszültségű hálózatról történik közvetlen a fogyasztói igények kielégítése. A kifeszültségű hálózat oszlopokra szerelten került kivitelezésre, föld- lég-kábeles vagy szabadvezetékes formában. A villamos energia hálózatairól meg kell említeni, hogy a közép és kifeszültségű hálózatok külön-külön oszlopsoron haladnak, ellehetetlenítve az utcák szabad fásítási

lehetőségét. Továbbá a középvezettségű hálózat nyomvonala nem mindenhol követi a közterületeket, hanem áthalad magántelkek felett. A háztartások kedvező, korszerű felszereltségének növelhetősége érdekében a távlati igények meghatározásánál a további várható fajlagos növekedési trendet is figyelembe kell venni. Közel 750 lámpahelyet érintve saját forrásból megkezdődött a közvilágítás korszerűsítése, még idén folytatódik a 71-es út és Fő utca korszerűsítése (2. ütem), jövőre pedig befejezzük teljesen. Lakossági led csere programhoz is csatlakoztunk, 148 háztartás vett részt e fontos kezdeményezésében, amelyet Tóth Zoltán képviselő vetett fel. Intézményeink napelemes rendszerrel vannak ellátva.

6. Földgázellátás

Az ország egyetlen gázszolgáltatója az NKM Földgázhálózati Zrt, a hálózat üzemeltetője az E.ON Zrt. A nagyközép-nyomású hálózatokról táplálják a körzeti nagyközép/közép nyomásszabályozókat. A körzeti nyomásszabályozóktól indul a középnyomású gázelosztó hálózat, amelyről közvetlenül elégitik ki a fogyasztókat.

Az elosztóhálózatot szinte valamennyi belterületi utcában kiépítették, így a Vadtelepen is. A kiépített gázelosztó hálózat középnyomású, itt a fogyasztói igényeket közvetlen kielégítő kisnyomású gáz előállítás telkenként elhelyezett egyedi nyomásszabályozókkal megoldott. A helyi, egyedi nyomásszabályozótól induló kisnyomású hálózatról lehet közvetlen kielégíteni az igényeket. Minden épületünk energetikai korszerűsítése az elmúlt években elkészült, ezzel jelentősen csökkent a fűtésre fordított energia felhasználás.

7.Vezetékes hírközlési létesítmények

A település vezetékes távközlési ellátását jelenleg a Magyar Telekom Távközlési Nyrt. biztosítja. Alsóörs vezetékes távközlési hálózatának bázisa az 51-es primer körzetben lévő balatonfüredi elsődleges központ. A település a 87-es távhívó számon csatlakozik az országos, illetve nemzetközi távhívó hálózathoz. Vezetékes tv és internet szolgáltató a Vodafone, tervezés alatt van optikai hálózat kialakítása.

8.Vezeték nélküli hírközlés

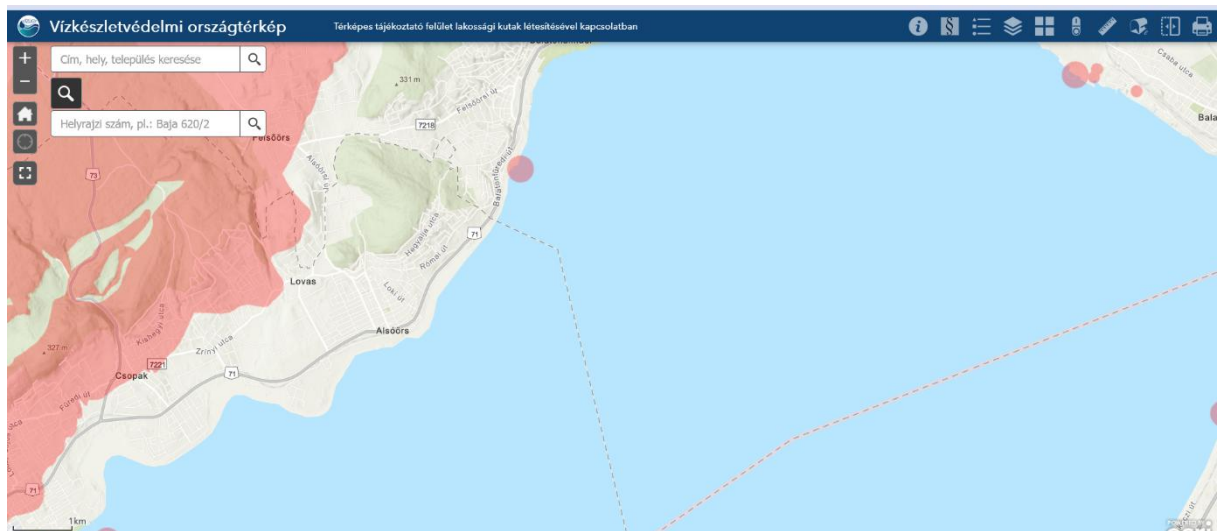
A vezetékes szolgáltatást a vezetékek nélküli szolgáltatók egészítik ki. A megfelelő vételi lehetőség biztosításához szükséges antennák – részben a településen belül, részben a környező településeken – elhelyezésre kerültek, azokat a Magyar Telekom Távközlési Nyrt., a Yettel Magyarország Zrt., Vodafone Magyarország Mobil Távközlési Zrt. építette és üzemelteti.

9. Talaj

A vezetékes ivóvízzel ellátott lakások és a közcatorna-hálózatba bekötött lakások közötti különbség egyre csökken a „közműólló" nyitottsága csökkenő tendenciát mutat. Közcatorna csatlakozással nem rendelkező telkeken a szennyvizet jellemzően a talajba szikkasztják szennyezve a talajt és a rétegvizeket, ezért rendkívüli jelentőséggel bír a csatornahálózat jövőbeli teljes kiépítése és a háztartások teljes körű rácsatlakozása. A rákötést ahol a csatornahálózat kiépített a talajterhelési díj nagyon magas összege is ösztönzi.

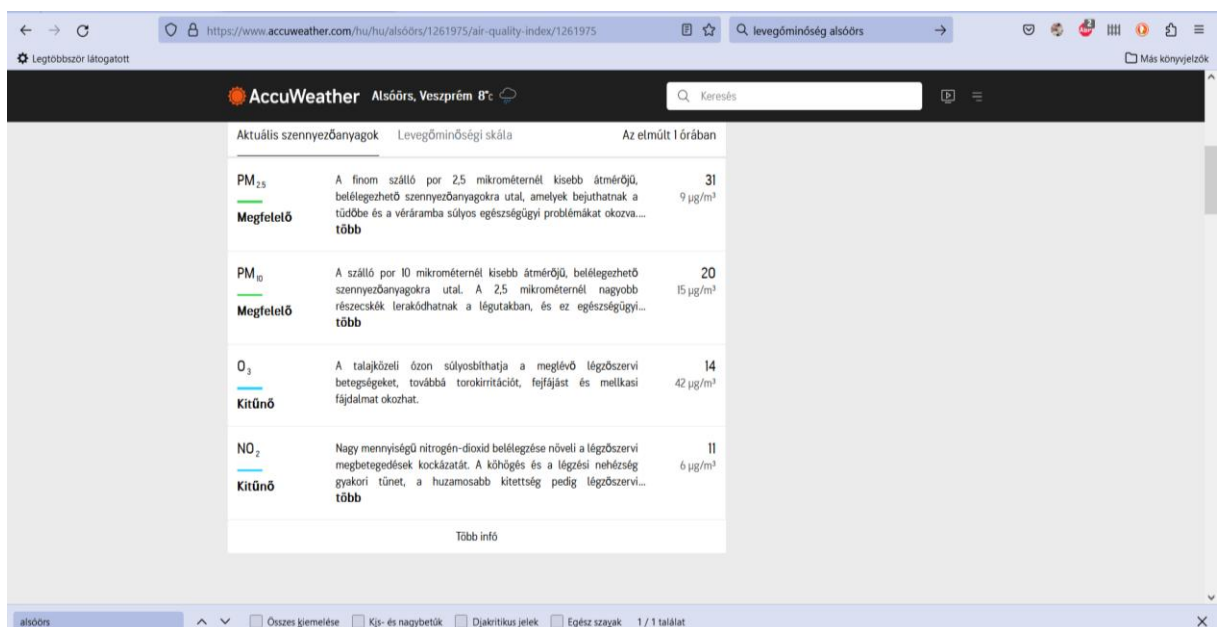
10. Felszíni és a felszín alatti vizek

Alsóörs teljes területe vízkészlet védelmi szempontból nem kockázatos területen fekszik.

11. Levegőtisztaság és védelme

A légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről szóló 4/2002. (X. 7.) KvVM rendelet értelmében Alsóörs a 4. zónába tartozik, ahol a légszennyezettség az alsó vizsgálati küszöböt jellemzően nem haladja meg. A község levegőminősége megfelelő. A lakóházaknál a gázhálózatra való rácsatlakozással csökkent a károsanyag-kibocsátás, ugyanakkora az emelkedő gázárakkal ismét egyre többen fűtenek tűzifával. Szezonális jelleggel ősszel a kerti hulladékok égetésével jelentkezik probléma, ugyanis a keletkező bűz és füst irritálja a lakosságot (de megfigyelhető ezen jelenség csökkenése, hiszen évi kétszer önkormányzatunk kötegelte ág akciót is rendel, majdnem egész évben pedig működik a házhoz menő szelektív zöld begyűjtés). A vonatkozó rendelet betartásával a jelenség kezelhető.

12. Zaj- és rezgésterhelés

Zaj és rezgésvédelmi szempontból elsősorban a 71-es fő közlekedési út és a vasútvonal okozta zajkibocsátása a jelentős. A szezon alatt megszorodnak a különféle rendezvények, szabadidős zajforrások okozta panaszok, bár az idén a bejelentések száma alacsony szintet mutatott. Ezek

különösen a hétvégi szabadtéri zeneszolgáltatások idején jelentkeznek. A Pelso kemping területén tartott 2 db rendezvény ideje alatt több bejelentés érkezett, ezekkel a problémákkal a jövő évben kiemelten kell foglalkozni. A hangkibocsátást rendszeresen mérjük és ellenőrizzük különösen a Vadtelepi részen. A környékbeli rendezvények közül a Zamárdiban megrendezett fesztiválok zavaróak, itt a környékbeli önkormányzatok közös fellépésére van szükség.

13 Hulladékkezelés

Alsóörs Község Önkormányzata a szilárd hulladék elszállítását és ártalmatlanítását Mohu. Mol Hulladékgazdálkodási Zrt.-n keresztül a Balatonalmádi Kommunális Szolgáltató KFT-vel együttműködve valósítja meg, jól bevált a már több mint 10 éve bevezetett házhoz menő szelektív gyűjtés is, egyre tudatosabbak lakosaink, üdülőtulajdonosaink is, sokat javult a közterületi helyzet, a falukép főleg a Római út környékén a kamerák telepítése révén is. Kísérleti jelleggel szemétyűjtő ketreceket helyeztünk ki ebben a térségben. Gyermekeink nevelésére is nagy hangsúlyt fektetünk intézményeinkben. Április 22-28. között civil szervezeteinkkel közösen csatlakoztunk a TESZEDD mozgalomhoz (település tisztasági akció). Továbbra is probléma, hogy a közterületi hulladéktárolókban kommunális zsákos hulladékot helyeznek el.

A sportcsarnoknál továbbra is lehetőség van üveghulladék elhelyezésére, sajnos többen kommunális hulladéklerakónak tekintik. A térfigyelő kamera felvételei alapján több eljárást indítottunk. Több bejelentést tettünk illegális hulladéklerakás miatt az illetékes hatóságnál. 2021. március 16. napján lépett hatályba a Kormány 124/2021. (III. 12.) számú rendelete a hulladékgazdálkodási hatóság kijelöléséről, mely alapján immáron a területi hulladékgazdálkodási hatóság – Alsóörs esetében a Veszprém Megyei Kormányhivatal – folytatja le a jogellenesen elhelyezett hulladék ügyében a hatósági eljárásokat.

Ezen jogszabályváltozás a jegyző hatáskörének elvonását jelenti, vagyis ezentúl a települési önkormányzatok nem járhatnak el elhagyott hulladék ügyében.

14. A Balatoni strandok vízminősége:

A Balaton vízminősége egész évben kiváló volt, az ÁNTSZ munkatársai a nyári szezonban hetente vettek vízmintákat a strandon. A beérkezett adatok alapján (2023. június 01 - augusztus 30. között vett minták eredményei) az illetékes ÁNTSZ fürdőzésre alkalmasnak találta valamennyi balatoni strandot.

15 Zöldterületek

Az idei évben is csatlakoztunk a „Településfásítási programhoz”, melynek keretében 40 db fát ültettünk el a közterületeken. A közterületek karbantartásának egy részét hosszú távú szerződés alapján vállalkozással végeztetjük, másik felét a Településműködtetés munkatársai végzik. Pályázati forrásból több kiegészítő gépet vásároltunk, többek között munkagépre seprő gépet, rézsú kaszát, amely megkönnyíti és meggyorsítja a munkavégzést. A „Virágos Magyarországért” mozgalomban is évről évre sikeresen szerepelünk.

Megállapítható, hogy lakosaink, üdülőtulajdonosaink, vállalkozóink és partnereink többnyire igényesek saját környezetükre, amelyet ezúton is megköszönök!

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést szíveskedjen megvitatni és az alábbi határozatot meghozni:

/2023.(XI.30.) számú önkormányzati határozat

- 1.) Alsóörs Község Önkormányzat Képviselő-testülete a lakóhely környezeti állapotáról szóló beszámolót tudomásul veszi.
- 2.) A Képviselő-testület megbízza a polgármestert, hogy a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 51.§ (3) bekezdése szerint a lakóhelyi környezet állapotának alakulásáról évente tájékoztassa a lakosságot.

Felkéri a polgármestert a szükséges intézkedés megtételére.

Felelős: Hebling Zsolt polgármester

Határidő: a helyi újság következő számának megjelenése

Alsóörs 2023. 11. 22.

Hebling Zsolt
polgármester